

POLSKIE TOWARZYSTWO
PRAWA ANTYDYSKRYMINACYJNEGO

Sprawozdanie z działania edukacyjnego „Środowisko prawnicze na straży praw człowieka”

W maju i czerwcu 2020 r. PTPA wspólnie z Komisją Praw Człowieka przy Krajowej Radzie Radców Prawnych zorganizowało cykl webinarium „Środowisko prawnicze na straży praw człowieka”, poświęcony przeciwdziałaniu dyskryminacji w różnych obszarach życia. Wydarzenie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem w środowisku prawniczym. W każdym z trzech spotkań wzięło udział ok 150 osób!

Dobór tematów nie był przypadkowy. Chodziło o wybranie zagadnień wciąż mało eksplorowanych z perspektywy stosowania prawa, ale też odpowiadających na bieżące potrzeby społeczne, ze względu na ich upolitycznienie czy pomijanie w debacie publicznej, ze szkodą dla dobrostanu wielu osób żyjących w Polsce.

Pierwsze spotkanie nt „Aborcja, edukacja seksualna i inne prawa reprodukcyjne w praktyce zawodów prawniczych” odbyło się 27 maja. Z prawniczką Federacji na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny apl. adw. Kamilą Ferenc rozmawialiśmy odpowiadając m.in. na pytania: Co to są prawa reprodukcyjne? Czy w kwestii dostępu do legalnej aborcji występuje dyskryminacja? Czy Polska realizuje międzynarodowe zobowiązania realizacji edukacji seksualnej? Ekspertka udzielała praktycznych porad jak egzekwować dostęp do tych praw przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi prawa krajowego, jak również odnośnie przygotowania sprawy. Mówiła o kwestiach dowodowych, specyfice zagadnienia ze względu na częstą stygmatyzację osób, które chcą dokonać aborcji, czy też najczęstszych nadużyciach po stronie organów/funkcjonariuszy publicznych.

Kolejne spotkanie odbyło się trzy tygodnie później – 17 czerwca. Tym razem adw. Anna Mazurczak z PTPA spotkała się z członkiem Komisji Ekspertów ds. Bezdomności działającej przy Rzeczniku Praw Obywatelskich dr. Adamem Płoszką, który prezentował temat „Dyskryminacja ze względu na status społeczno-ekonomiczny”. Omawiana podczas webinarium przesłanka nie została wprost wyrażona w przepisach polskiego prawa antydyskryminacyjnego. Do organizacji pozarządowych takich jak PTPA, wpływa coraz więcej sygnałów o przypadkach odmowy świadczenia usług osobom bezdomnym czy ubogim - odmowa możliwości skorzystania z pralni czy zakupienia posiłku. Coraz więcej problemów w nierównym dostępie do świadczeń zdrowotnych uwidoczniła epidemia koronawirusa. Podczas webinarium, ekspert omówił możliwe środki ochrony prawnej przed dyskryminacją i pomysły na precedensowe postępowania sądowe w tym obszarze.

Nasz cykl zamknęliśmy webinarium, nt. „Prawo człowieka do zdrowego środowiska – od teorii do praktyki”, które odbyło się 24 czerwca. Podczas spotkania adw. Irmina Kotiuk, ekspertka Fundacji ClientEarth z Brukseli, omówiła międzynarodowe prawo ochrony środowiska przy uwzględnieniu standardów prawnocząłowieczych, jak również orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, dot. ochrony środowiska w odniesieniu praw gwarantowanych Europejską Konwencją Praw Człowieka tj. prawa do życia czy prawa do prywatności i życia rodzinnego. Na zaproszenie naszej gościni, w webinarium wzięły również udział adw. Zuza Warszo z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka i ekspertka ClientEarth w Polsce, odpowiedzialna za litygację strategiczną w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej. r.pr. Agnieszka Warszo-Buchanan. Ekspertki omówiły koncepcje ochrony środowiska naturalnego oraz wybrane orzecznictwo krajowe i postępowania przeciwko Polsce, które toczą się przed Trybunałem w Strasburgu, odnośnie prawa do czystego powietrza.

We wszystkich trzech spotkaniach, udział wzięły zarówno osoby wykonujące zawód radcy prawnego i adwokata, jak również sędziego, osoby w trakcie aplikacji czy studiujące prawo, oraz reprezentujące środowisko akademickie. Naszym celem było umożliwienie głębszej analizy prezentowanych tematów, ale też zachęcenie do czynnego działania na rzecz zmiany społecznej. Przekazując pakiet wiedzy, miałyśmy na celu wzmocnienie myślenia, że jako osoby wykonujące zawody prawnicze mamy szczególne zasoby, którymi powinniśmy się dzielić z resztą społeczeństwa, czy to prowadząc sprawy pro bono, czy przygotowując projekty ustaw.